

SFS 1999:800

Utkom från trycket
den 16 november 1999

Lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring;

utfärdad den 4 november 1999.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om lagen (1962:381) om allmän försäkring²

dels att 1 kap. 4 och 5 §§, 2 kap. 8 §, 5 kap. 2 och 16 §§ samt 16 kap. 13 § skall upphöra att gälla,

dels att 1 kap. 3 §, 2 kap. 10 §, 3 kap. 1, 5 b, 13 och 15 §§, 4 kap. 1, 3 och 9 §§, 5 kap. 1 och 6 §§, 11 kap. 1 §, 16 kap. 1 §, 20 kap. 1 §, 21 kap. 1 § samt 22 kap. 1, 2 och 17 §§ skall ha följande lydelse.

1 kap.

3 §³ I socialförsäkringslagen (1999:799) finns bestämmelser om vem som är försäkrad enligt denna lag. Socialförsäkringslagen innehåller också bestämmelser om förmåner vid utlandsvistelse och om handläggning av ärenden, m.m.

2 kap.

10 §⁴ Frågor om ersättning enligt detta kapitel prövas i andra fall än som avses i andra stycket av den allmänna försäkringskassa som enligt 5 kap. socialförsäkringslagen (1999:799) skall avgöra ett ärende avseende den försäkrade. Denna försäkringskassa får dock uppdra åt en annan försäkringskassa att pröva sådana frågor.

Frågor om ersättning enligt 2, 3 och 6 §§ samt ersättning enligt 4 och 5 §§ som inte hänför sig till visst vårdtillfälle prövas av den försäkringskassa inom vars verksamhetsområde vårdgivaren eller annan som får ersättning bedriver sin verksamhet. Detsamma gäller ersättning i övrigt i de fall där

¹ Prop. 1998/99:119, bet. 1999/2000:SfU3, rskr. 1999/2000:12.

² Lagen omtryckt 1982:120.

Senaste lydelse av

1 kap. 4 § 1991:508

1 kap. 5 § 1991:508

2 kap. 8 § 1994:1814

5 kap. 2 § 1992:1277

5 kap. 16 § 1992:1277.

³ Senaste lydelse 1998:677.

⁴ Senaste lydelse 1997:1307.

vårdtagaren inte är bosatt i Sverige. Frågor om ersättning enligt 5 § får efter bemyndigande av regeringen även prövas av Riksförsäkringsverket.

3 kap.

1 §⁵ En försäkrad har enligt vad nedan sägs rätt till sjukpenning, om hans sjukpenninggrundande inkomst uppgår till minst 24 procent av prisbasbeloppet.

Rätt till sjukpenning enligt detta kapitel föreligger inte på grundval av anställningsförmåner för tid som ingår i en sjuklöneperiod, under vilken den försäkrades arbetsgivare har att svara för sjuklön enligt lagen (1991:1047) om sjuklön.

5 b §⁶ För sådana personer som enligt 2 kap. 4 och 6 §§ socialförsäkringslagen (1999:799) anses bosatta i Sverige även under vistelse utomlands skall den sjukpenninggrundande inkomsten vid återkomsten till Sverige fastställas till lägst det belopp som utgjorde sjukpenninggrundande inkomst omedelbart före utlandsresan.

13 §⁷ Frågor om förmåner enligt detta kapitel prövas av den allmänna försäkringskassa som enligt 5 kap. socialförsäkringslagen (1999:799) skall avgöra ett ärende avseende den försäkrade. Denna försäkringskassa får dock uppdra åt en annan försäkringskassa att pröva sådana frågor med undantag av frågor som avses i 5 §.

Bestämmelserna i 3, 5 och 8 §§ i fråga om förtidspension tillämpas även där den försäkrade skulle ha erhållit sådan pension, om han hade haft rätt till folkpension enligt bestämmelserna i 5 kap.

Har en försäkrad, utan att bestämmelserna i 3 kap. 3 § är tillämpliga, efter ingången av den månad då han uppnådde sextiofem års ålder, erhållit sjukpenning under etthundraåttio dagar, får den allmänna försäkringskassan besluta att sjukpenning inte längre skall utgå.

15 §⁸ Sjukpenning utgår ej för tid då den försäkrade

a) fullgör annan tjänstgöring enligt lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt än grundutbildning som är längre än 60 dagar;

b) är intagen i sådant hem som avses i 12 § lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga med stöd av 3 § sagda lag;

c) är häktad eller intagen i kriminalvårdsantalt;

d) i annat fall än under b) eller c) sagts av annan orsak än sjukdom tagits om hand på det allmännas bekostnad.

För varje dag då en försäkrad bereds vård i ett sådant hem för vård eller boende eller familjehem enligt socialtjänstlagen (1980:620) som ger vård och behandling åt missbrukare av alkohol eller narkotika, skall sjukpenningen på begäran av den som svarar för vårdkostnaderna minskas med 80 kronor, dock med högst en tredjedel av sjukpenningens belopp. Därvid skall det belopp varmed minskning sker avrundas till närmast lägre hela kronantal.

⁵ Senaste lydelse 1997:562.

⁶ Senaste lydelse 1993:355.

⁷ Senaste lydelse 1993:355.

⁸ Senaste lydelse 1994:2072.

Det belopp som sjukpenningen minskas med skall betalas ut till den på vars begäran minskningen har gjorts.

Utan hinder av första stycket utgår sjukpenning till försäkrad som avses under c) vid sjukdom som inträffar under tid då han får vistas utom anstalt och därvid bereds tillfälle att förvärvsarbeta.

4 kap.

1 §⁹ En försäkrad förälder har rätt till föräldrapenning och tillfällig föräldrapenning (föräldrapenningförmåner) enligt detta kapitel.

Föräldrapenningförmåner utges för vård av barn endast om barnet är bosatt här i riket.

Vid adoption av barn får barnet anses bosatt i riket om de blivande adoptivföräldrarna är bosatta i riket.

Regeringen får förordna att tillfällig föräldrapenning, med undantag för förmån enligt 10 § fjärde stycket, får utges även till en förälder som är bosatt i Danmark, Finland eller Norge för vård av barn bosatt i något av dessa länder.

3 §¹⁰ *Föräldrapenning* med anledning av ett barns födelse utges under högst 450 dagar sammanlagt för föräldrarna.

Vid flerbarnsbörd utges föräldrapenning under ytterligare 180 dagar för varje barn utöver det första.

Om föräldrarna gemensamt har vårdnaden om barnet, har varje förälder rätt att uppbära föräldrapenning under hälften av den i första och andra styckena angivna tiden.

En förälder som ensam har vårdnaden om barnet har rätt att själv uppbära föräldrapenningen under hela den tid som anges i första och andra styckena. Detsamma gäller om föräldrarna har gemensam vårdnad om barnet men den andra föräldern inte har rätt till föräldrapenning.

Om en förälder på grund av sjukdom eller handikapp varaktigt saknar förmåga att vårda barnet har den andra föräldern rätt att själv uppbära föräldrapenningen under hela den tid som anges i första och andra styckena.

En förälder kan avstå rätt att uppbära föräldrapenning till förmån för den andra föräldern med undantag för föräldrapenning med belopp motsvarande föräldrarnas sjukpenning såvitt avser en tid om 30 dagar för varje barn, eller vid flerbarnsbörd, för barnen gemensamt. Ett avstående från rätt att uppbära föräldrapenning görs genom skriftlig anmälan till försäkringskassan.

Föräldrapenning utges längst till dess barnet har fyllt åtta år eller till den senare tidpunkt då barnet har avslutat det första skolåret.

9 §¹¹ Villkoret om försäkring för viss sjukpenning enligt 6 § andra stycket anses uppfyllt om föräldern inte har varit försäkrad för viss sjukpenning, men skulle ha varit det om kassan känt till samtliga förhållanden.

När det skall bestämmas om villkoret om försäkring för viss sjukpenning enligt 6 § andra stycket är uppfyllt för en försäkrad som avses i 3 kap. 5 b §

⁹ Senaste lydelse 1994:1655.

¹⁰ Senaste lydelse 1995:515.

¹¹ Senaste lydelse 1997:562.

skall bortses från tiden för utlandsvistelsen. När det bestäms om villkoret är uppfyllt för en förälder som uppburit förtidspension skall sjukpenninggrundande inkomst beräknad enligt 3 kap. 5 c § anses ha gällt hela den tid som föräldern uppburit förtidspension.

5 kap.

1 §¹² En försäkrad har rätt till folkpension i form av förtidspension, efterlevandepension och handikappersättning som utgör tillägg till pension

a) enligt 3 och 4 §§ i förhållande till det antal år för vilka tillgodoräknats pensionspoäng för tilläggspension, eller

b) enligt 5–7 och 9–11 §§ i förhållande till det antal år som tillgodoräknats som bosättningstid i Sverige.

En försäkrad har rätt till folkpension i form av ålderspension enligt 3 § i förhållande till det antal år för vilka tillgodoräknats pensionspoäng för tilläggspension.

6 §¹³ Som bosättningstid i Sverige tillgodoräknas

a) tid under vilken en person enligt 2 kap. socialförsäkringslagen (1999:799) skall anses ha varit bosatt här i landet,

b) tid under vilken en person före tidpunkten för bosättning här i landet enligt a oavbrutet har vistats i Sverige efter att ha ansökt om uppehållstillstånd,

c) tid som avses i 7 och 9 §§.

11 kap.

1 §¹⁴ Rätt till tilläggspension grundas på inkomst av förvärsarbete här i landet.

Pensionsgrundande inkomst och pensionspoäng beräknas och fastställs enligt lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension.

16 kap.

1 §¹⁵ Den som önskar pension skall göra ansökan hos allmän försäkringskassa i enlighet med vad regeringen förordnar. I fall som närmare anges av regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Riksförsäkringsverket, skall försäkringskassan dock utan ansökan besluta om hel ålderspension till en pensionsberättigad från och med den månad han fyller 65 år, om han inte skriftligen begärt annat.

Uppbär en försäkrad sjukpenning eller ersättning för sjukhusvård eller rehabiliteringspenning enligt denna lag, får försäkringskassan tillerkänna honom förtidspension utan hinder av att han inte gjort ansökan därom. Det samma skall gälla då en försäkrad uppbär sjukpenning, ersättning för sjukhusvård eller livränta enligt lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring eller

¹² Senaste lydelse 1999:596.

¹³ Senaste lydelse 1998:677.

¹⁴ Senaste lydelse 1998:677.

¹⁵ Senaste lydelse 1992:1277.

motsvarande ersättning som utgår enligt annan författning eller på grund av regeringens förordnande.

Uppbär en försäkrad sjukbidrag eller har handikappersättning eller vårdbidrag tillerkänts honom för begränsad tid, får den tid för vilken förmånen skall utgå förlängas utan att ansökan har gjorts. Motsvarande gäller i fråga om särskild efterlevandepension som tillerkänts en efterlevande för begränsad tid.

I den mån regeringen så förordnar må allmän försäkringskassa tillerkänna den pensionsberättigade pension enligt denna lag utan hinder av att han icke gjort ansökan därom.

För kostnader för läkarundersökning och läkarutlåtande vid ansökan om förtidspension, handikappersättning, vårdbidrag eller särskild efterlevandepension skall ersättning lämnas i enlighet med vad regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Riksförsäkringsverket föreskriver.

20 kap.

1 §¹⁶ I denna lag avses, där ej annat framgår, med år kalenderår och med månad kalendermånad.

21 kap.

1 §¹⁷ Den som är bosatt här i landet, men inte är försäkrad för en sjukpenning som, beräknad enligt 3 kap. 4 § första stycket 2, uppgår till 60 kronor, skall från och med den månad då han eller hon fyller sexton år kunna genom frivilliga avgifter försäkra sig för erhållande av sjukpenning eller sjukpenningtillägg.

Den som inte har rätt till sjukpenning enligt 3 kap. 1 § får försäkra sig för sjukpenning som uppgår till lägst 20 kronor och högst 60 kronor. Den som har rätt till sjukpenning enligt 3 kap. 1 § får försäkra sig för sjukpenningtillägg, som tillsammans med den sjukpenning som han är berättigad till enligt 3 kap. 4 § första stycket 2 uppgår till lägst 20 kronor och högst 60 kronor.

En frivillig försäkring påverkas inte av att den försäkrades sjukpenning enligt 3 kap., under där angivna förutsättningar, beräknas med tillämpning av 5 § sjätte stycket eller 10 a eller 10 b § nämnda kapitel.

Försäkringen skall efter den försäkrades val gälla med en karenstid av 3 eller 30 dagar eller utan sådan karenstid.

Rätt till inträde i den frivilliga försäkringen eller förkortning av gällande karenstid enligt fjärde stycket tillkommer endast den som är under 55 år.

Ersättning enligt denna paragraf utges inte för tid efter ingången av den månad då den försäkrade börjar uppbära hel förtids- eller ålderspension.

22 kap.

1 §¹⁸ En försäkrad har möjligheter till rehabilitering och rätt till rehabiliteringsersättning enligt vad som anges i detta kapitel.

¹⁶ Senaste lydelse 1996:1336. Ändringen innebär att andra och tredje styckena upphävs.

¹⁷ Senaste lydelse 1995:1478.

¹⁸ Senaste lydelse 1991:1040.

2 §¹⁹ Rehabilitering enligt detta kapitel skall syfta till att återge den som har drabbats av sjukdom sin arbetsförmåga och förutsättningar att försörja sig själv genom förvärvsarbete.

Rehabiliteringsåtgärder skall planeras i samråd med den försäkrade och utgå från dennes individuella förutsättningar och behov.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela särskilda föreskrifter om rehabilitering när det gäller en försäkrad som inte är bosatt här i landet.

17 §²⁰ Frågor som avses i detta kapitel prövas av den allmänna försäkringskassa som enligt 5 kap. socialförsäkringslagen (1999:799) skall avgöra ett ärende avseende den försäkrade. Denna försäkringskassa får dock uppdra åt en annan försäkringskassa att pröva sådana frågor.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

2. Äldre bestämmelser tillämpas fortfarande i fråga om förmåner som avser tid före ikraftträdandet.

3. Äldre bestämmelser tillämpas också beträffande tillgodoräknande av bosättningstid i Sverige enligt 5 kap. vad gäller tid före ikraftträdandet.

På regeringens vägnar

INGELA THALÉN

Marianne Jenryd
(Socialdepartementet)

¹⁹ Senaste lydelse 1991:1040.

²⁰ Senaste lydelse 1991:1040.